

De Avondbode

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

VOOR STAATKUNDE, HANDEL, NIJVERHEID, LANDBOUW, KUNSTEN, WETENSCHAPPEN, ENZ.

Het Afschrijven voor 3 maanden is, te Amsterdam f 7.—
en voor de buitensteden, franco . . . . . f 8.—
Brieven, Gelden, enz. moeten franco aan den Uitgever
worden ingezonden.

ADVERTENTIËN van 7 regels of minder worden geplaatst
voor f 1,75, en de grootere tegen 25 Cents voor alken regel,
buiten en behalve 25 Cents, die voor elke Advertentie en her-
halting derzelfde voor Zeggenissen moeten worden voldaan.

EUROPA

OP HET EINDE VAN 1837.

Werpen wij, nu het jaar 1837 ten einde is, eenen vlugtigen blik op de gesteldheid van Europa. Wij hebben, bij de eerste uitgave van dit blad, de staatkundige stelling der onderscheidene Mogendheden gadesloegen. Wat is er sedert voorgevallen, om onze beschouwing te legenstraffen? Welk verschijnsel heeft zich aan den politieken gezigtvinder vertoond, waaruit grond tot twijfel zoude voortvloeien aan de waarheid onzer hypothesen, aan de nauwkeurigheid onzer waarnemingen? Heeft niet, integendeel, al halveer sedert is gebeurd, het bewijs opgeleverd, dat wij het loopende tijdvak, als eene periode van worsteling en overgang, niet juistheid hebben gewaardeerd?

Wij voeren dit niet aan, om aanspraak te maken op eene hersenschimmgewijziging, welke, gelijk in alles, zoo vooral in de snelle samenstelling der dagbladen politiek onaanvaardbaar is, maar wij voeren dit aan, om den onbevooroordeelden lezer de overtuiging te beoogen, dat, zoo wij de waarheid gevonden hebben, wij het daaraan alleen hebben te danken, dat wij haar zonder vooringenomenheid of partijdijfheid hebben gezocht.

In de herfst van het Pyrenese schiereiland zien wij dezelfde staatspartijen, hetzelfde genus van klem bij de Regering, hetzelfde gebrek aan orde, dezelfde onzekerheid van toekomst. Moge het leger de straf oefeningen van Espartero lijdelyk hebben verdragen; moge Madrid, gedurende eenige oogenblikken, de wel sprekendheid van Martinez de la Rosa hebben toegejuicht; moge eene andere samenstelling van het ministerie het Kabinet voor eene wijl nader gebragt hebben aan het statuut van Ferdinand VII; daardoor zijn de wonden van Spanje niet geheeld; daardoor is de burgeroorlog niet zijn einde meer nabij; daardoor is niet de altijd ledige schatkist gevuld, noch de orde in het beheer der financiën hersteld. De staatspartijen hebben noch hare kracht verloren, noch hare beginselen verzaakt, noch hare ontwerpen opgegeven, en Don Carlos staat nog onverwonden, gesteund door de getrouwheid zijner aanhangers, door den bijval van een gedeelte van Europa, en meer nog door de zwakheid zijner tegenstanders.

De Koning der Franschen heeft, weinige dagen geleden, den Pairs en den Gedeputeerden van het Rijk verzekerd, dat hij nimmer zich onder meer gunstige omstandigheden in het midden der Kamers had bevonden, en dat hem nimmer de algemeene vrede als vaster verzekerd was voorgekomen; maar, helaas! de zelfvoldoening en de gelukwensen van Lodewijk Philips hebben, sinds zeven jaren, onophoudelijk in de Kamers en daar buiten geklonken, zonder eenen eenstemmigen wedergalm te vinden, en vaak door de onmiddellijk volgende gebeurtenissen wederlegd. Tusschen het ontwerpen en het uitspreken der troonrede, was op nieuw een dier gruwelijke aanslagen gepleegd, welker ontdekking in Frankrijk zoo dikwerf stofte tot felicitatiën hebben opgeleverd. Te vergeefs verklaarde de Koning, dat de amnestie van de kracht zijner regering getuigde, dat zij aan de gemeoedep der kalme had hergeven, en den invloed der boze haatstogten had beteugeld; het nieuwe gruwel, afschuwelijker in zijn ontwerp dan dat van Fieschi, uitgestreker in zijne vertakkingen dan de zamenzwering van Pepin en Morey, heeft de voorspellingen der Doctrinairers slechts te wel bewaard, en de gemeoedep der ordeliervende burgers op nieuw geschokt. Meer streelend was voor Frankrijk de van den troon, met regtmatige fierheid, aangekondigde

steppaal op den Afrikaanschen bodem: «De Franse banier wappert op de wallen van Constantine.» Maar ook hier vertoont zich dezelfde onzekerheid, welke allerwege de politiek onzer dagen kenmerkt, en de bezitting, welke de vrucht is der overwinning, vertegenwoordigt, in de onzekerheid van hare nadelige bestemming, den staat der algemeene diplomatie, en kan zelve eene bron worden van gewichtige discussiën met Groot Brittanje, hetwelk niet dan met leede oogen de vestiging en uitbreiding der Fransche heerschappij in het noorden van Afrika kan aanschouwen. Ook daaruit wellicht wordt het eilfzwegen des Konings over het innige bondgenootschap van Frankrijk met Albion verklaard; een stilzwijgen, sinds 1830 nu voor het eerst opgemerkt, en te meer in het oog loopend, omdat 's Konings gewag van zijne getrouwe naleving van het Viervoudig Verbond, de vermelding zijner eenstemmigheid met den meest getrouwen zijner bondgenooten gebiedend scheen te vorderen.

Ook de Britsche aangelegenheden regtvaardigen onze vroegere beschouwing. De zitting van het ministerie, hetwelk te vergeefs zich boven de vijandelijke partijen tracht te verheffen, en, van eigene kracht pachtloot, beurtelings, door O'Connell gerugstempeld, de Tories bestrijdt, of, door dezen bijgestaan, zich tegen de Radicals verdedigt, is netelig en onzeker, en belemmert de oplossing van de vraagstukken, welke zich, zoowel in Europa als in andere werelddelen, aandringen. Onder deze is er geen gewichtiger, geen vruchtbarder in gevolgen, dan de opstand van Canada, inzonderheid ook uit hoofde van het wederkerig verband, hetwelk, in Groot Brittanje, tusschen de binnen- en buitenlandse staatkundige heerscht, en uit hoofde van den invloed, welke deze gebeurtenis op de worsteling der partijen, en op de bestendigheid van de tegenwoordige ministeriële samenstelling kan uitoefenen. Met regtmatige belangstelling verwacht men hieromtrent den loop der gebeurtenissen en de beslissing van het Kabinet van Londen. Het zal thans te bezien staan, in hoe verre de Engelsche Regering ook nu de liberale beginselen huldigt, welke zij, waar het de onschendbaarheid van andere rijken of de onafhankelijkheid van andere volken gold, met zoo onwankelbare overtuiging heeft gepredikt, met zoo onwederstaanbare kracht heeft aangedrongen.

Maar Duitschland vooral, het middelpunt en het getrouwe beeld van Europa, vestigt de geheele aandacht en de bezorgdheid van den staatkundigen waarnemer. Daar ziet men de vereenigde werking van de godsdienst en van de staatkunde. In Hanover ontwaren wij den onrustbarende invloed der liberale theoriën. De hogeschool van Göttingen is schier verlaten. Ambtenaren en ambtelooze burgers wedijveren in vertoogen tegen het koninklijk besluit. De gewapende magt handhaaft de bedreigde orde. Maar de indruk, welken het Hannoverse vraagstuk, ook buiten de grenzen van het koninkrijk, uitoefent, bewijst hoe ontvlambaar de gemoederen in Duitschland zijn voor de grondwettelijke leeringen, hoe ontvankelijk de grond is voor zaden van tweedragt en partijchap. — Het Katholicismus oefent dezelfde werking en vertoont dezelfde verschijnselen in de Pruisische Rijngevesten: het besluit der Pruisische Regering omtrent den Aartsbisschop van Keulen, verlevendigt de aloude twisten over de wederkerige betrekking tusschen de wereldlijke en de kerkelijke magt. Het Kabinet van Berlijn beklagt zich thans wellicht niet zonder reden over vroegere oordeelvellingen en handelingen, welker gevolgen het te spade ondervindt. Ook hier wordt door militaire krachtvertooning de geschokte rust bewaard; maar het hoofd der Katholieke wereld heeft openbaar en plegtig geprotesteerd tegen de

beweerde schennis der regten van de Kerk, heeft het Pruisische besluit als onwettig en strijdig met de kanonieke verordeningen gedeeind, en het gedrag van den Aartsbisschop niet alleen met de goedkeuring van den Heiligen Stoel bekraacht, maar zelfs met zijne Hoogepresterlijke kortuutingen geheiligd.

En de diplomatie?..... Heeft zij tot heden een enkel der groote vraagstukken opgelost, welker afdoening alleen tot het herstel eener vaste orde van zaken in Europa kan leiden? Zijn niet alle volkenrechtelijke geschillen, in stede van beslist, blootelijk opgeschort en verschoven? En verraadt niet die opschorting, met de onzekerheid der gesteldheid van Europa, tevens de onmagt der staatkunde? Terwijl men te vergeefs den afgrond, niet te dempen, maar met bloemen te verbergen tracht, behoort de onpartijdige beoordeelaar zich den waren stand der sake geenszins te ontveinen. Wij althans zullen met onbeschroomden blik de werkelijkheid, hoe bedroevend ook, gadeslaan, en ons gelukkig achten vrij te waren van de zwakheid, welke de gevaten vergroot en zich denkbeeldig schept, en van de verblindheid, welke de oogen sluit voor de bestaande mogelijkheden en de kansen van toekomstige verwickelingen. Ook de gebeurtenissen van den dag hebben het vertrouwen van volken, die aan de vastheid der nieuwere politiek geloof hebben gehecht, geweldig geschokt. Zagen wij niet nog onlangs den houtrak van het bosch Grönwald plotseling de hoop der Optimisten aan het wankelen brengen, en nieuw voedsel geven aan de bedrijvigheid der diplomaten?

Eene kortstondige onderwindig heeft alreeds voorloopig geleerd, wat België, in zijne tegenwoordige staatkundige samenstelling, voor zijne natuuren te hopen of te vrezen heeft, en welke aanspraak de Mogendheden, die tot de stichting van dezen onnatuurlijk Staat hebben medegewerkt, op de dankbaarheid van de Belgen en van Europa hebben.

Door Frankrijk, aan welke magtige bescherming België zijn voortdurend bestaan te danken of te wijten heeft, is te vergeefs aangedrongen op het verbod van den nadruk, doch de magtige nabuur heeft deze opoffering van zijnen beschermeling niet kunnen verwerven. Pruisen heeft tot nog toe even weinig reden, om zich over zijne vriend-nabuursschappelijke betrekkingen met het nieuw geboren Koninkrijk te verheugen, en het vertrek van den Pruisischen gezant wordt door sommigen, misschien te regt, als een blijk van verkoeling aangemerkt. De dreigingen, in de Belgische Kamers tegen Nederland uitgestooten, zullen, na de ervaring van 1831, bij onze landgenooten gelukkig geene bezorgdheid opwekken; maar de getalsterkte van het Belgische leger, hetwelk meer dan 100,000 man telt, verdient opmerking, en het is een kenmerk van Hollandsche beradenheid en behoedzaamheid, ook den overwonnen vijand niet te gering te achten.

Maar is onze vroegere beschouwing ten aanzien van het overig Europa geregvaardigd, ook met betrekking tot Nederland zijn onze gevoelens volkomen bevestigd. De koninklijke aanspraak, waarmede de zitting der Staten-Generaal geopend werd, vond in het antwoord der Kamers eenen getrouwen weerklink, het bewijs van de overeenstemming tusschen de hooge staatsmagten. Die overeenstemming verloochende zich niet in de behandeling der gewichtigste onderwerpen van financiën en staatkundigen aard. De regering bezit de middelen om hare ontzagwekkende stelling te handhaven, om aan de verbindtenissen van den Staat gestand te doen, en in de behoeften van het binnenlandsch bewind en der buitenlandse betrekkingen regelmatig te voorzien. — Diep werd de Natie getroffen door het verlies eener beminde Ko-

MENSELWERK.

DE NIEUWERE BESCHAVING.

Ik beroem mij, een groot voorstander te zijn, van hetgeen men tegenwoordig beschaving noemt, van die talloze industriële en administratieve verbeteringen, welke de volken nader bij elkander brengen, de werkzaamheden vermeerderen, daardoor gemak en licht als met volle handen uitstorten, en bovendien de lagere klassen meer en meer deel doen erlangen, aan de stofelijke en verstandelijke genoegens, welke, tot dus verre, aan eene kleine minderheid uitsluitend schenen toe te behooren. Door den invloed van al die nieuwe ondernemingen, gaat de menscheid eene nieuwe bestemming te gemoet; zij gaat als op de teenen staan op de aarde, die haar ten voetstuk is gegeven; zij vergroot en versterkt haar gezag over dien wentelenden wereldbol meer en meer; doch alle menscheidige zaken hebben gebreken, gelijk alle penningen eene keerzijde. Zoo beweer ik, bij voorbeeld, dat, welke ook de genietingen mogen zijn, waaraan men, aristocratisch gesproken, het gemeen heeft deel gegund, toen men de dubbele deuren der zaken en der denkbeelden voor hetzelfde ontsloot, het echter niet beslist is uitgemaakt, of daardoor de slotsom van het geluk op de aarde wel is vergroot geworden. Het is zeer te betwijfelen, of tegenwoordig in de gemoederen meer waar genoegen huisvest, dan twee eeuwen geleden; hoewel er in onze woningen en in onze kleederen meer welde en smaak, in onze gedragingen meer verfining, en in onze hersenen meer wetenschap gevonden worden. Het schijnt zelfs, dat wij met de verlichting ook de zedeloosheid vermeerderen; de jaarboeken der hoven van assies en de registers der vondelinghuizen, hebben ons deze droevige waarheid geopenbaard. Maar deze klippen, op de kaart der beschaving eenmaal aangewezen zijnde, zullen wij die, ik ben er zeker van, weten te vermijden; de verstandigen sporen alreeds na, hoedanig men haar, door schifting, loutering en verzedelijking, op nog vastere grondslagen zal kunnen vestigen. Intusschen, er zijn nog andere verwijtingen aan de beschaving te doen; hare wonderbaarste uitkomsten, die uitkomsten, over welke de mensch het meeste recht heeft, zich te verhoorvaardigen, schijnen, inderdaad, de wereld te moeten ontblooten van alle poëzy, doordien zij het menscheidig geslacht kenteekenen met eenen zoo zwaren, diepgaanden stempel van eenvormigheid en

eentonigheid. Naar mate men de volken meer tot één geheel brengt en de slagboomen nederwerpt, die staten van staten, gewesten van gewesten, steden van steden, en standen van standen scheiden, maakt men ook de menschen meer en meer aan elkander gelijk; men wischt de afstanden uit, waarvan sommige, wel is waar, eenigzins hinderlijk mochten voorkomen, maar die het leven toch met gloed, verscheidenheid, poëzij, met droombeelden zoo gij wilt, maar, in één woord, met bekoorlijkheden omgaven, veel meer nog misschien voor de nederigen, die omhoog, dan voor de bevoorregten, die boven stonden. Zou het niet zijn te duchten, dat wij door dat vermengen en door dat gelijkmaken, het persoonlijke van de personen, zonder hetwelk geene vrijheid denkbaar is, geheel en al uitwisschen? Verwerktuigelijken wij de maatschappij niet? Maken wij er geene soort van bijenkorf, of liever, weverij van, in welke ieder onzer de rol eener spool vervult, die, door de altijd evenzellige kracht eener stoommachine, van den vroegen morgen tot den laten avond, naar vaste regelen, heen en weder gaat? Als wij het zedelijke leven onder den druk van het stofelijke leven verstellen, doen wij dan niet te gelijker tijd de twee weldadigste braunen van levensgenot, die voor den magtigen en den magtelooze, voor den rijkard en voor den bedelaar even mild zijn, ten eenemake opdoeven: het huisselijk geluk en het geluk der vriendschap? En maken wij, zoo voortgaande, de wereld niet voor wezens van een soort te klein? Zal niet zelfs de minste burger, even als ALEXANDER weleer, zich op die wereld bekneld, bekrompen, en weinig op zijn gemak gevoelen?

In de Staten van Noord-Amerika heeft zich de beschaving in haren modern gang en omvang het meeste ontwikkeld. Die uitgestrekte gewesten doorlopende, alwaar de mensch, in zoo weinige jaren, zoo vele bewijzen van schepperd vermogen, van heerschappij over de natuur en van volharding heeft afgelegd; waar hij als door toovermagt, geheel een werelddel met ijzeren wegen, kanalen, stoomschepen, banken, dagbladen, lagere scholen en zoo vele andere middelen, waarvan de oude volken geene kennis hadden, overstapeld heeft; die uitgestrekte gewesten doorlopende, gevoelt zich de reiziger niet zelden door een onverklaarbaar gevoel van misnoedigheid en verveling nedergedrukt en bekneld. Wilt gij de reden daarvan kennen? — Zij is deze, dat in dat groote land, alles één en alles hetzelfde is; al de Staten, al de steden, al de gezinnen, al de menschen gelijken er op elkander. Men vindt er nergens andere zeden, andere gewoonten, andere denkbeelden noch eene andere taal; maar overal dezelfde schilderij, en om die schilderij overal dezelfde lijst. De Noord-Amerikaan kan zich overal te huis gevoelen en daarom, geloof ik, dat hij zich

nergens te huis gevoelt. Noord-Amerika is een uitmuntend schoon dambord, hetwelk nog dagelijks, maar overal op eene en dezelfde wijze, naar dezelfde maat en naar dezelfde regelen fraaijer gemaakt wordt; de menschen zijn er als de pionnen in het schaakspel; alle even geordend, even welgevormd, even afgerigt, men zou bijna zeggen: alle even groot. Men komt somwijlen in verzoeking om te gelooven, dat eenmaal, zoo demagie en burgerkrijg dit niet verhoeden, het geheele werkdadige leven van den Noord-Amerikaan zich in de stijve en eenzelvige bewegingen dezer eenvoudige soldaten van het schaakveld zal oplossen.

In oude tijden kon een zeer klein land, zoo als Griekenland, bij voorbeeld, door twintig verschillende volken, die elk hun bijzonder nationaal karakter hadden, bewoond worden, en al de voorbeelden ten toon spreiden, naar welke zich de mensch, zoowel in het gebied der driften als in het gebied der denkbeelden, natuurlijk of zedelijk vernag te vormen. In Griekenland bloeiden alle kunsten en alle wetenschappen; men vond er alle stelsels van regering, en de maatschappij ouder alle gedaanten. Van alle wijsgeerige theoriën, in wier raadselachtigen kring de mensch als in den donker omast, is er niet éne, die er geen vertegenwoordiger had en er niet tot rijpheid gebragt werd. Zulke een Griekenland behoort niet meer onder de mogelijkheden, en in eenen aanval van pessimismus, verrast ons de vraag of die oneindige verscheidenheid, die gloed, die geur van poëzij, welke men eertijds, in die kleine streek, heeft mogen inademen, met denzelfden glans en dezelfde weelderigheid, in eenigen Staat, ja, in eenig werelddel, en zelfs op den aardbol, als geheel genomen, ooit weder zou kunnen worden aangetroffen?

Als de Griek, zonder stijfgeugel te paard gezeten, door de paden van het gebergte, een reisje deed, was dit eene harde en langwijlige zaak; zelfs voornamen personen of ondernemende wijsgeeren zagen er niet tegen op, eenen togt van Athene naar Sparta te doen. Met de stoombooten, die nog maar dertig jaren lang bestaan hebben, leggen wij nu reeds in één uur zes uren af, en op de spoorwegen, die nog jonger zijn, is het eene gewone zaak in elk uur eenen afstand van tien uren te doorloopen. Tijdens de laatste verkiezingen, heeft een koerier, van Liverpool naar Londen gezonden, twee en twintig uren afstands in één uur gemaakt; op den weg van Manchester naar Birmingham, en op dien van Carlisle naar New-Castle, wordt somwijlen eene snelheid van vier en twintig uren bereikt. De oude STEPHENSON zweert, dat hij geene rust zal hebben, vóór dat hij veertig uren in het uur zal hebben afgelegd. De omtrek van den aardbol gaat tienduizend uren niet te

ningin, alle harten gevoelden dien slag, en deelden de droefheid van den Vader des Vaderlands. Maar Nederland werd bemoeid en opgebeurd door de hoop, dat zijn geëerbiedigde Koning, die, te midden van zoo vele rampen, door zijne standvastigheid de algemeene bewondering had verworven, ook nu, met onverminderde geëstkracht, den last van de staatszorgen zal blijven torschen, tot heil zijner onderdanen, aan wier belangen zijn bedrijvig leven is toegewijd.

In het vertrouwen op de wijsheid eener vaderlijke en verlichte regering, treden wij derhalve in het nieuwe jaar. Moge hetzelfde voor Nederland en voor Europa een tijdperk van geluk zien opdagen!

(DOOR BUITENGEWONE GELEGENHEID.)

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE.

BAYONNE 27 Dec. Don Carlos heeft den 19 dezer 12 bataljons voetvolk en 200 paarden, die voor de onderneming tegen Castilië bestemd zijn, geïnspecteerd. Cabrera heeft zich den 20sten voor Saragossa vertoond, doch is den 22sten weder teruggetrokken. Espartero heeft zich in beweging gesteld naar den kant van Vittoria, om zich tegen den aanval te verzetten, waaraan zijne *incartaciones* bloot staan. Zurbarano en Aspiroz hebben ieder 100 krijgsgevangenen gemaakt.

N E D E R L A N D .

's GRAVENHAGE 29 Dec. Men verneemt, dat het Z. M. bebaagd heeft, den graaf van Heyden, die dezer dagen uit St. Petersburg alhier, met brieven van rouwbeklag, wegens het afsterven van H. M. de Koningin, was aangekomen, te begiftigen met de Militaire Willems-Orde, 3de klasse.

— De ridder R. H. van Someren is door burgemeester en wethouders der stad Rotterdam voorgedragen en door Z. M. benoemd tot burgemeester van Kralingen. Tevens is Mr. H. M. van Eik benoemd tot burgemeester van Vianen en Leksmond en Mr. J. F. de Mey Mecima tot burgemeester van Nieuw-Beijerland.

— Men verneemt, dat de Staten van Holland, in Januarij of Februarij 1838, zullen worden bijeengeroepen, om, in plaats van wijlen den heer Hoynck van Papendrecht, een lid voor de 2de Kamer der Staten-Generaal te benoemen.

— Bij resolutie van 23 December, zijn de beambten der postkantoren door den minister van Financiën bekend gemaakt met de namen der nieuwe aannemers, die, na den afloop der tegenwoordige contracten met het einde dezes jaars, de dienst van het vervoer der brievenmalen zullen op zich nemen, als ook met de veranderingen, welke, bij die gelegenheid, in den loop der posten zullen worden gebracht.

— Zondag den 24 dezer, is voor dit jaar de eerste, zogenoemde oefening der werkende leden van de Haagsche afdeeling der Maatschappij, tot bevordering der Toonkunst, in het lokaal *Diligentia* gehouden. De Hofkapel, met den waardigen directeur Lubeck aan het hoofd, en versterkt door een aantal liefhebbers, heeft de vijfde symphonie van Beethoven, de ouverture van *die Hebriden*, van Mendelsohn Bartholdy, en die van *der Freyschutz* van Weber, alleruitmuntendst uitgevoerd. De geest dier schoone compositiën scheen uitvoerders en toehoorders te bezielen.

In de eerste afdeeling is een zangkwartet van Fesca voorgedragen, en heeft de heer de Bos zich doen hooren op de viool; de variatiën van Mayseder, die hij daartoe gekozen had, zijn zwaar; echter heeft hij zich goed van zijne moeilijke taak gekweten. Wij wenschten meer vuur in zijn spel. De kunst moet den kunstenaar opwinden; kan zij dat niet, dan is zij geene kunst, of de kunstenaar is geen kunstenaar.

De leden van het zanggenootschap der afdeeling, onder de leiding van den verdienstelijken P. G. Renaud, hebben twee mannen-koren gezongen met vol orkest, een uit *Joseph*, van Méhul, en een uit *le siège de Corinthe* van Rossini.

De heerlijke uitvoering dier schoone stukken strekt weder tot bewijs, hoezeer, zoowel in de Residentie, als in andere groote Steden, de liefde en ijver voor de kunst toenemen. De toehoorders hebben een waar genot van dezen avond gehad, en hunne geestdrift door luide toejuichingen aan den dag gelegd.

ARNHEM, 28 Dec. Dezer dagen zijn de rivieren aanmerkelijk gewassen, en deze aanwas blijft nog toenemen. Uit het graafschap Zutphen berigt men, dat het riviertje de Berkel dezer dagen eene buitengewone, zelfs ongehoorde hoogte had bereikt; zie hier wat men ons daarvan meldt:

« De Berkel ontspringt twee uren boven Coesveld, in Pruisen, en is aldaar een niets betekenend beekje, loopt verder langs Gesker, Stadlohn en Vreden; terwijl dezelve steeds door in deze bergachtige streek ontspringende beekjes wordt gevoed, en aan het zoogenaamde Oldenkotte, onder het dorpje Rekken, in Gelderland valt.

« Van af Dingsdag avond, den 19den dezer, viel, bij eene donkere lucht, een aanhoudend dikke regen, welke nagenoeg, zonder tusschenpoozen, 36 uur aanhield, ten gevolge waarvan, in den nacht van laatstleden Woensdag op Donderdag, de Berkel tot eene ongekende hoogte opliep, de lage landerijen overstroomde, de woningen gedeeltelijk onder water zette, en met eene vreeselijke vaart langs Eibergen, Borculo, Lochem, Ahnen en Warnsveld stroomde, (waardoor vele waterleidingen, met deze rivier in betrekking staande, en welke zelfs meer landwaarts gelegen waren, werden opgevoeld), hunne boorden overstroomde, met geweld over verscheidene wegen vloede, de communicatie van de eene tot de andere plaats belemmerde, bruggen beschadigde en duikers geheel deed wedgrijven, zoodat de gemeenschap van Vreden met Rekken, en van Eibergen met Borculo, langs de zuidzijde der Berkel, H. Donderdag en gedeeltelijk den daarop volgenden dag, was gestremd.

In Rekken stonden alle eenigzins laag gelegene huizen, welke niet door dammen waren omringd, in het water, even als onder Eibergen, alwaar hetzelfde tot op de straten, tusschen en voor de aan elkander gebouwde woningen, drong. De aldaar, tot communicatie met de overzijde der Berkel, in den voorleden zomer, onder directie van den waterstaat gelegde kapitale dijk zoude overstroomd geworden zijn, indien niet de ingezetenen dier gemeente, tot laat in den avond van dien dag, hadden aangehouden, met gezegden dijk, langs de oostzijde, te versterken en te verhoogen, waardoor zij de voldoening erlangden, een kostbaar werk te mogen behouden. De al verder en ter zijde gelegene dorpen Neede, Geesteren, Gelselaar, de buurtschap Haarlo, onder Borculo, en andere lage streken tusschen Lochem tot aan Zutphen, waarop het afkomende Berkelwater kon werken, werden meer of min geïnunderd.

— Men meldt uit Muntendam, provincie Groningen, dat aldaar een verschrikkelijk ongeluk heeft plaats gehad. De schaarslijper Hendrik Jochems is, zijne woning in brand geraakt zijnde, door de vlammen omgekomen. Men zegt, dat de man, beschenken te huis gekomen zijnde, zijne vrouw en kinderen buiten de deur heeft gezet, en toen met eene brandende tabakspijp te bed is gegaan.

BRUSSEL, 29 Dec. Vele dagbladen hebben medegedeeld, dat de zaak, betreffende het Grünwald, geheel geëindigd is; zulks schijnt evenwel zoo zeer het geval niet te zijn. Gisteren heeft de minister van Binnenlandsche zaken, de heer de Theux, in de zitting van den Senaat, daaromtrent aldus het woord gevoerd:

Mijne heeren! Ik zal beginnen met der vergadering dank te zeggen, dat zij reeds voorloopig bewijzen heeft gegeven, van de goedkeuring welke zij hecht, aan het door ons Gouvernement gehouden gedrag, met betrekking tot het vraagstuk nopens het Grünwald. Voorzeker is dit vraagstuk van het hoogste gewigt; want hetzelfde betrof niet alleen het materieel belang, uit de bakking van dat woud voortspruitende; maar deze daad ware eene inbreuk geweest op het regt van administratie, hetwelk ons, zonder eenige uitzondering, over de geheele provincie van Luxemburg is gewaarborgd.

Ik mag, mijne heeren, in de verklaring volharden, welke ik reeds in den Senaat heb afgelegd, dat deze zaak een vreedzaam aanzien heeft gekregen en waarschijnlijk zal blijven behouden.

Ik kan er bijvoegen, dat de prins van Hessen Homburg, zoo als ik reeds mogt doen veronderstellen, bij de eerste interpellatie, mij omtrent dit punt in de Kamer der vertegenwoordigers gedaan, de zaak aan de Deutsche Bondsvergadering heeft gerefereerd, tot aan derzelver verder besluit de zaken in statu quo latende.

Aldus kan ik van de eene zijde verzekeren, dat alles ons doet gelooven, dat de zaak, die het land, gedurende de laatste dagen heeft ontrist, naar het schijnt, op eene voor België voldoende wijze zal eindigen; doch van den anderen kant, kan ik niet zeggen, dat de moeilijkheden bepaaldelijk zijn opgelost.

Frankrijk en Engeland, onderteekenaars der overeenkomst van 21 mei, hebben het gewigt der kwestie erkend, en zich gehaast, ons bewijzen hunner welwillende bedoelingen te geven. Van den anderen kant, schijnen de overige groote mogendheden even zeer bezielt met het verlangen om den vrede te behouden. Het is nu slechts de zaak, het Nederlandsch gouvernement in te lichten, omtrent de gevolgen der houthakking van het woud, welke het Groothertogelijk bestuur zou kunnen beproeven, daar het zeker is, dat dezelve eene schreeuwende inbreuk op de overeenkomst van 21 Mei zijn zou.

Het is om deze reden, dat ik mij moet onthouden van de beantwoording der interpellatie van het waardig raadslid, (de heer de Haussy) voor zoo ver betreft de maatregelen, door het Gouvernement genomen.

Wij zullen slechts te onderzoeken hebben of het, in den tegenwoordigen stand van zaken, geoorloofd is, om de besluiten, genomen ten opzichte van het zenden van troepen, te wijzigen, dan wel of wij moeten volharden tot eene eindelijk algeheele oplossing der opgeworpen moeilijkheid.

— De Belgische *Moniteur* van den 28 december behelst de wet, waarbij de sterkte van het leger op den voet van oorlog voor 1838 op 110,000 man, en die van de ligting voor 1838 op 12,000 man bepaald wordt.

ENGELAND.

LONDEN 27 Dec. De gisteren morgen, aan het ministerie van koloniën alhier, ontvangene depêche van sir John Colborne, en daarbij gevoegde rapporten van den kolonel Goore en luitenant kolonel Wetherall, bevestigen de reeds medegedeelde berigten uit Canada. Die depêche en rapporten bevatten al de bijzonderheden omtrent de verrigtingen der beide hoofdofficieren, met opgave van hun verlies aan dooden en gekwetsten, hetwelk niet groot is geweest. Daar die stukken echter geene, niet reeds medegedeelde belangrijke details behelzen, laten wij dezelve achterwege. De kolonel Witherall is later weder tegen Grand Brulé opgerukt.

Het volgende wordt in postscriptum, uit Montreal, medegedeeld: Ook de generaal Brown heeft de banier verlaten, welke hij hielp ontrollen; doch is in handen der opstandelingen gevallen. Deze reeds verstoord, dat Papineau, O'Callaghan en Neilson, hunne zaak ontrouw geworden zijn, wilden, in den beginne, den generaal voor eenen krijgsraad brengen en hem ter dood laten veroordeelen.

Te vergeefs beweerde Brown, dat hij afgezonden was, om de uitvoering van een gewichtig plan, ten hunnen voordeele, te bewerkstelligen; zij mistrouwden hem en onderzochten ten zijnen persoon zijne en goederen.

Daar zij in dergelijke zaken zeer behendig zijn, vonden zij weldra bij hem eene aanzienlijke som gelds (zoo men zegt 3000 Lst), hetgeen hen omtrent zijne edele bedoelingen volkomen gerust stelde. Zij beroofden hem van zijne kleederen, gaven hem eene dragtslagen en lieten hem gaan; doch be hielden het geld.

Ook verhaalt men, dat te Montreal eenige hoeveelheden buskruit zijn in beslag genomen, doch daaraan wordt geen geloof gehecht.

— H. M. de Koningin is heden naar Windsor vertrokken. Reeds zeer vroeg in den morgen werden Lord Hill en Lord Glenelg bij Hoogstdezelve toegelaten, om H. M. den inhoud der uit Canada ontvangene, belangrijke depêches mede te deelen.

— De agenten van Opper- en Neder-Canada hebben aan het departement van koloniën gearheid.

D U I T S C H L A N D .

MÜNCHEN, 21 Dec. Het officiële dagblad van heden berigt, dat Z. Exc. de minister en staatsraad, graaf van Reigersberg, en de afgevaardigde, ridder Jozef de Maffei, welke tot commissarissen zijn gekozen om de handelingen der amortisatiekas te verifiëren, voortaan de nieuwe obligatiën der publieke schuld zullen contrasigneren. Hetzelfde blad behelst de nieuwe administrative indeeling van het koninkrijk, met betrekking tot het regt doen in handelszaken.

GOTHA 19 Dec. De studenten, welke te Gotha en in de omstreken te huis behooren, en tot nu toe de akademische lessen te Göttingen bijwoonden, hebben, ten gevolge van de aldaar plaats gehad hebbende gebeurtenissen, die stad verlaten en zijn naar huis gekeerd.

— Verschillende Deutsche bladen berigten, dat de deken van het Keulse kapittel, Dr. Hüsken, die bij ontentenis van den aartsbisschop deszelfs waardigheid voorloopig moest vervullen, verklaart heeft, daartoe, zonder magtiging van den Paus, niet te kunnen overgaan. Ten gevolge daarvan wordt, in afwachting van nadere beslissingen, het aartsbisdom door het gezamenlijk kapittel bestuurd.

KARLSRUHE, 23 Dec. Z. K. H. de groothertog van Baden heeft de Stenden tot eene buitengewone vergadering, op den 10 Februarij aanstaande, bijeengeroepen, ten einde denzelven de ontwerpen tot het daarstellen van eenen ijzeren spoorweg, door het Groothertogdom tot aan de Zwitsersche grenzen, nabij Bazil, voor te leggen, en daarover hunne gevoelens te vernemen.

— HEIDELBERG 24 Dec. Ook alhier zijn een aantal studenten uit Göttingen aangekomen, met het voornemen, om de akademische lessen, vooral in de regtsgeleerdheid en wijsbegeerte, aan onze akademie bijtewonen, welke op de Hanooversche hoogeschool, door het niet bezoeken der kollegiën, zijn afgebroken. In de eerste dagen van het aanstaande jaar, verwacht men meer andere studenten uit de portalen der George Augusta, welke alhier des te meer welkom zullen

boven; als wij de geringste snelheid van tien uren per uur aannemen, kan eene reis rondom de wereld in twee en veertig dagen worden gedaan. Stellen wij de snelheid van den spoorweg van *Carlisle*, dan kan die reis in zeventien dagen geschieden. Naar de berekening van den heer STEPHENSON zou zij in elf dagen kunnen worden afgelegd. Elf dagen! Zoo veel tijds hadden de groote heeren onder LOEWIK den XIV, met hunnen sleep van wagens, paarden en bedienden, noodig, om van *Parijs* naar *Bordeaux* te gaan. Voor de revolutie, bracht een burger, van *Toulouse* naar *Parijs* gaande, vijftien dagen in den toenmaligen postwagen door; maar met de benzelachtige, niet noemenswaardige snelheid van tien uren per uur, zou men, tegenwoordig, in vijftien dagen van *Parijs* naar *Peking* kunnen komen, en bestond er een spoorweg daarheen, ieder zou haar doen, de winkelier en de bankier, de handwerksman en de handelsman; allen zouden met genoegen in die gemakkelijke rijtuigen op ligte veren, en die zoo ruim en zoo zacht zijn, en waarin men, liggende als op het lustige dons, kan insluipen en inslapen, of zonder grooten omslag, of overbereidselen, of schroomvalligheid, plaats nemen. Hetgeen deze nieuwe middelen van transport voornamelijk onderscheidt is dit, dat zij bij uitnemendheid democratisch zijn, als geschikt zijnde voor alle standen en rangen, door hunne goedkoopheid, en inrigting. Eenmaal was ik met meer dan duizend passagiers op de stoomboot *North-America*, en ik was er beter op mijn gemak dan in de beste Postchais. Op den spoorweg van *St. Germain* is bij elk convooi plaats voor 10 à 1800 reizigers, dat is te zeggen voor de geheele bevolking, des noods, van een klein stadje, de vrouwen, kinderen en grijsaards niet uitgezonderd. Met een dertigtal stoommachines zou men, langs spoorwegen, eene geheele armee met al haar materieel en paarden, tusschen den op- en ondergang der zon, van de eene naar de andere grens kunnen overbrengen. Het openbaar medeloozen bewijlt 3 sous per uur aan den reizenden behoefte; wel nu, die som is voldoende voor den overtocht met eene stoomboot, blinkende van schilderwerk en verguld, of met den gemakkelijke rijtuig van eenen spoorweg. De afstand tusschen *New-York* en *Albany*, langs den *Hudson*, is vier-en-vijftig uren; ik heb denzelven afgelegd met de boot *North-America*, en 50 sous daarvoor betaald; op den Belgischen spoorweg betaalt men 20 sous voor de elf uren, tusschen *Brussel* en *Antwerpen*.

Wat alles nu is ongetwijfeld zeer aangenaam en fraai, en rikt zelfs eenigzins naar toevrij; ALANUS met zijne wonderlamp zou gedacht hebben onbescheiden te zijn, indien hij zulke overdeveng-wenschen had durven voeden. Indien het zoo voortgaat, zullen de bewoners van *Parijs* hunne landhuisjes

aan den *Bosphorus* kunnen hebben, of eene *villa* te *Mexico*, of eene hofstede op *Otaheit*. Onze Bordausche kooplieden zullen een katoenplanterij in *Georgië*, velden van phormium tenax in *Nieuw Zeeland*, kopermijnen in *Chili* kunnen bezitten, en vijf of zes malen per jaar, des zondags, bij voorbeeld, om zich te verstrooien en frische lucht te scheppen, hunne bezittingen in de vier werelddeelen met eigen ogen kunnen gaan opnemen. De *fashionables* zullen elkander op eene tigerjagt in de omstreken van den *Ganges* noodigen, op denzelfden toon, waarop zij elkander eene zomerwandeling voorslaan. Maar zal de eenheid van het menschenras, als het zoo ver gekomen is, dan ook niet zijn iets meer dan een bloot theoretisch denkbeeld? Zal zij dan niet eene voltooide daadzaak zijn? Als de bewoners der meest van elkander verwijderde punten elkander op deze wijze zullen leeren kennen, en dagelijks ontmoeten, en van boven tot beneden, en van beneden tot boven opnemen, en met elkander gearmd gaan, zullen de menschen dan niet allen op elkander beginnen te gelijken, zoo als geldstukken van dezelfde mant en van dezelfde waarde aan elkander gelijk zijn? Zullen er met de spoorwegen en den stoom in het gebied der stof, en met de sneldrukkerij in het gebied des verstands, in weêrwil van het verschil der klimaten, nog afzonderlijke staten en provinciën op de aarde gevonden worden? Als de volken elkander op den duim, en de personen elkander bij den naam kennen, zal het dan niet gebeuren, dat op deze geheele wereld maar zijn zullen eene wet, één geloof, één koning, eene taal, en, hetgeen nog meer zegt, dewijl men alles voorzien moet, eene mede, en eene kenken? Inderdaad, de gelegenheid, om, bij voorbeeld, een Persiaan te zijn, zal dan niet meer bestaan. Maar zal het leven dan ook niet zijn, uiterst éénkleurig, uiterst ééntoonig, uiterst prozaïsch en nuster vervelend?

Ziedaar eenige vraagstukken, die vele zeer groote en vernutziende geesten, aan het hokje van den haard gezeten, elkander ter oplossing voorleggen; ziedaar, hetgeen ook door eene menigte andere groote geesten eenigzins flauwer, maar toch altijd nog duidelijk wordt vooruitgevoeld, en hen koel maakt voor de wonderen, van hetgeen gij en ik en alle gewone menschen beschaving noemen. Maar die duistere vooruitzichten, die sombere krentekken, die ontstende uitkomsten, zijn wonderbaarlijk overduidelijk, en overspannen en vergrout. De volstrekte eenheid van het menschenom zal nimmer tot stand komen. Zijn er duizend krachten, die ons daartoe staven, in ons en buiten ons zijn er tweeduizend, die ons terughouden, en indien zij nu en dan verzwakken, evenwel hunne kracht en werking zullen herkennen, als het tijd is.

De oneindige verscheidenheid, die wereld en menschenom wel eer ten toon spreidden, kan aanmerkelijk zijn verminderd; maar zelfs de uiterste grenspaal dier vermindering zal toch nimmer met nummer één geteekend zijn. De mensch is zoodanig geschapen, dat, indien twee milliarde menschen, niet anders maar volmaakt zoodanig waren, als de twee eerste menschen van welke wij leeren, dat de bevolking van dezen aardbol is uitgegaan, dan nog zullen de ijzeren wegen en de stoombooten, en de sneldrukkerijen niet geenzaam zijn, om eene volstrekte eenheid te bewerken; dan nog zullen er altijd niet minder zijn, dan twee meeningen, twee partijen, twee *coteries*, twee godsdiensten, in één woord, twee werelden. Volmaakte overeenstemming en vrede zullen nooit op de aarde regeren. Wie, die immer de diepten van het menschelijke gemoed gepieeld heeft, zou gelooven kunnen aan de gouden eeuw van *Astrea*? Der menschen volmaakte overeenstemming zou het bewijs zijn, dat zij niet of aan elkander niets meer hadden te doen, niets meer te spreken, niets meer te overwegen, niets meer te ondernemen. De taak van den mensch zou dan op de aarde zijn afgeloopen, en het einde der wereld zijn bereikt. Alsdan zou de tijd rijp zijn voor eene herhaling der omwentelingen, zoo als wij er eene uit het boek *Genesis* kennen, zoo als deze wereld er misschien reeds honderden gehad heeft, en waarbij onze staatkundige omwentelingen niet meer zijn, dan bruisend mineraalwater in een helder glas, tegenover het bruisen der zee, bij het woeden der hoofdstoffen. Het menschelijk geslacht zou dan zijn veroordeeld om te verdwijnen, gelijk achtervolgens, andere, wie weet hoe vele soorten en getallen van geslachten, vroeger alreeds van de oppervlakte des aardbodems verdwenen zijn, om door nieuwe, altijd betere en volmaaktere geslachten vervangen te worden.

G E D A C H T E N .

De tijd gaat voorbij als eene schaduw.

Des menschen leven is een boek, hetwelk met goede daden moet worden vol geschreven.

Het gestadig bijwonen der vertooning van een en hetzelfde treurspel brengt eindelijk verveling en afmating te wege, en het zoo even zoo gauw met het treurspel des levens, indien hetzelfde geen einde had. Zij hebben daarom reden Dien te danken, die vleugelen gaf aan den tijd, en den mensch door eenen weldadigen dood tegen de doodlijkste verveling beveeligt.

zijn, daar, in het afgelopen semester, de Ruperta Carolina niet zeer vlijtig bezocht werd.

— Naar men zegt zullen de heeren professoren Grimm en Gervinus spoedig onze stad bezoeken. Professor Gervinus was alhier eene reeks van jaren privaat-onderwijzer, is met eene dame uit deze stad gehuwd, en heeft alhier, even als verschillende andere Göttingische professoren, vele vrienden en bekenden.

FRANKRIJK.

Part. Corr. PARIS, 27 Dec. In de zitting der gedeputeerden van gisteren, is de heer Dupin, voor de zevende maal, tot voorzitter benoemd. Zijne benoeming heeft plaats gehad met 213 stemmen van de 348 stemmende leden. De doctrinaireren hebben hunnen eenigen kandidaat, den heer Guizot, niet durven ondersteunen.

De *Courier Français* houdt zich bezig met de statistiek der krachten van de nieuwe Kamer. Bijaldien 213 stemmen op 348 leden, die tegenwoordig waren, zich voor den heer Dupin hebben verklaard, geeft zulks 309 stemmen op 459, waaruit de Kamer is te zamengesteld. Dit schijnt de basis te zijn van de nieuwe meerderheid.

De stemmen aan den heer Lamartine, Cunin-Gridaine, Guizot en Duchâtel wijzen de krachten aan van het regter centrum, de legitimisten en doctrinaireren, dat is 70 stemmen.

De vice-presidenten Calmon en Cunin-Gridaine zijn wederom benoemd. Eene niet onaanzienlijke minderheid heeft voor den heer Odillon Barrot gestemd, alleenlijk, zegt men, om een bewijs van hare kracht te geven. Heden zullen twee vice-presidenten benoemd worden, men denkt, dat de heeren Passy en Teste, beide kandidaten van het linker-centrum, gekozen zullen worden.

De *Journal des Débats* ziet in de 142 stemmen, welke zich voor den heer Odillon Barrot verklaard hebben, eene alliantie tusschen de linkerzijde en het linker-centrum, en beschouwt dezelve als eene soort van bedreiging aan het ministerie gedaan, om hetzelfde te doen gevoelen, dat het tijd is, een ander kabinet te zien optreden.

Het schijnt bijna zeker, dat de heer Lafitte te Toulouse zal benoemd worden.

De aartsbisschop van Parijs heeft aan de pastoors de navolgende circulaire, betrekkelijk de jongste aanspraak van den Paus, gezonden.

« De aanspraak van onzen H. vader, Gregorius XVI, gedaan in het Consistorie, den 10 Dec. dezes jaars, betrekkelijk de zoo belangrijke zaak van den eervoorzigen aartsbisschop van Keulen, geeft geheel de kerk reden tot wettige vreugde, en eene groote verligting der smart, welke haar in den persoon van een harer waardigste herders, onlangs is aangedaan. Deze aanspraak, nu door de drukpers publiek gemaakt, zal de twijfelingen doen verdwijnen, de vooroordeelen vernietigen, den weifelenden geesten vertrouwen inboezemen, en hen, die aan de grondbeginselen der gezonde leer en aan de regelen der heilige tucht blijven vasthouden, meer en meer versterken.

In al deze opzichten, wordt zij eene plegtige onderwijzing, uitgegaan van het middelpunt der eenheid, welke zal aangenomen worden, met den eerbied, de dankbaarheid en kindelijke gehoorzaamheid, aan den H. Stoel verschuldigd. Gij zult dezelve, derhalve, even als de geestelijkheid van dit diocese en alle geloovige Katholijken, beschouwen, als een nieuw bewijs der waakzaamheid en der wijsheid van onzen H. vader, en gij zult met hen, daarin eene nieuwe drangreden te meer vinden, om u te bevestigen in het vertrouwen, hetwelk dezelve ons altijd moeten inboezemen.

— Een hoofd-officier, geattacheerd aan het Pausselijk bewind, is gisteren alhier aangekomen, met dépêches voor ons gouvernement.

Part. Corresp. BAYONNE 24 Dec. Het gerucht, dat generaal Espartero naar Madrid vertrokken is, wordt bevestigd. De generaal Latre neemt het bevel; ad interim, waar. Men geloof evenwel niet, dat Espartero zich naar Madrid heeft begeven, met het doel om aan de zittingen der Cortes deel te nemen, maar wel om in de vergaderingen iemand, op wien hij invloed heeft, geplaatst te zien.

Er hebben nog geene militaire bewegingen plaats gehad, doch Don Carlos gaat voort met voorbereidselen te maken tot eene expeditie, waarvan noch der tijd van derzelver vertrek noch de samenstelling bekend zijn. Het gouvernement heeft, voor het Engelsch legioen, 27,000 piasters naar St. Sebastiaan gezonden; deze bezending zal vermoedelijk met het berigt van de ontbinding van dit korps, in tegenovergestelde rigting, op weg zijn geweest.

— Volgens eenen particulieren brief uit Saragossa, in dato 22 December, heeft Cabrera zich met 6,000 man, in den avond van den 20sten, op het grondgebied van Huesca vertoond, en den 21sten de voorsteden van Saragossa aangetast. — De bevolking dier stad heeft denzelfden moed getoond als in 1808; mannen, vrouwen, kinderen en grijsaards, zijn te wapen gesneld; de bevelhebber Abecia heeft zich met beleid van de verdedigingsmiddelen, welke ter zijner beschikking stonden, bediend. Den 22sten des morgens zeide men, dat Cabrera zich naar de Burgt van Osma zoude begeven, ten einde zich, naar men verzekert, met Don Carlos te verenigen. Te Saragossa zal men desniettemin op zijne hoeden zijn.

SPANJE.

Burgos 19 Dec. Ons leger heeft zich in beweging gesteld; de liniën spreiden zich van Logrono tot Ibaro en Poncorro uit. 7 Bataljons zijn tot Poza en Ona genaderd. Deze beweging bevestigt het verspreide gerucht van het aanrukken van 9 bataljons facciosos, in de rigting van Reinosa, met het voornemen om in Asturië te dringen. Men zegt, dat Espartero van voornemen is naar Biscaye te marcheren, om zich nader bij het hoofdkwartier van Don Carlos te vestigen.

— **St. JEAN DE LUZ, 23 Dec.** De brieven uit het hoofdkwartier van Don Carlos, dd. 21 Dec., zijn nog steeds uit Amurrio gedagtekend; den 19 heeft Don Carlos eene revue gehouden over 12 bataljons, welke de eerste afdeling van het expeditieleger uitmaken, gezegde troepen waren met geestdrift beziel, en verlangden dadelijk naar Castilië op te rukken.

— Wij vernemen, door brieven van de grenzen, dat generaal Alava den 18den te Pampeluna is aangekomen, om den post van Onder-Koning van Navarra te aanvaarden, in plaats van den generaal Latre, die zich als bevelhebber aan het hoofd der troepen stellen zal.

— Terwijl te Cadix de bevelen ten uitvoer werden gebracht, ten gevolge waarvan, Don Carlos Azopardo, bevelhebber van het 3de bataljon van de nationale militie, en eenige andere personen, in hechtenis zijn genomen, heeft dat bataljon de algemeene rust gestoord, door met luide kreten het in vrijheid stellen van deszelfs generaal te

vorderen. Het bataljon verzamelde zich, deed de alarm marsch door de geheele stad slaan, en de pogingen van den plaatselijken bevelhebber, om hen tot orde terug te brengen, waren vruchteloos. De generaal Cleonard heeft noodzakelijk geoordeeld de stad in staat van beleg te stellen, en de Militie te reorganiseren, waarvan hij aan de Cortes heeft berigt gezonden.

Men schrijft uit CIUDAD-REAL dd. 19 Dec.: Een konvooi van 800 man is te Herencia aangekomen, deze manschappen moeten de kern van het reserve-leger van Andalusië uitmaken. 100 man infanterie van de troepen van H. M. de Koningin, welke dit konvooi begeleid hebben, zullen in deze Provincie blijven, ten einde aldaar dienst te doen.

STADSNIUWS.

BEVALLEN. 29 Dec. M. C. Riegen, geb. Ungar, Z. — J. M. Matthes, geb. Bormester, Z.

OVERLEDEN. 28 Dec. A. Leur, geb. de Ruijter, 36 j. — 28 Dec. J. C. Tuynman, 69 j. — 27 Dec. A. S. Wurfain, geb. Gilhuys. — G. J. v. Thiel, geb. Rijnders, 45 j.

KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse, Vrijdag 29 December.

5^e Lijst: No. 17,006 een prijs van f 2,500, No. 13,273 een dito f 20,000, No. 3,809 een dito f 1,000; 6^e Lijst: No. 17,963 een prijs van f 1,000, No. 11,810 een dito f 1,000, No. 3,167 een dito f 1,000, No. 4,159 een premie van f 2,000.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 30 December, 4 ^e ure.			volg. de Soc. tot nut des Obligatiehandels.			volg. de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven.	laagste.	hoogste.	gebleven.	laagste.	hoogste.	gebleven.
	van	tot	gebleven.	laagste.	hoogste.	gebleven.	laagste.	hoogste.	gebleven.
NEDERL. Werkelijke Schuld. a 2 $\frac{1}{2}$	52 $\frac{1}{2}$	101	101	52 $\frac{1}{2}$	101	101	52 $\frac{1}{2}$	101	101
Dito. 5	100 $\frac{1}{2}$	101	101	100 $\frac{1}{2}$	101	101	100 $\frac{1}{2}$	101	101
Uitgestelde dito.	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$
Kansbiljetten. .... f	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$
Amortisatie-Syndic. .... 4 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	94	93 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	94	93 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	94	93 $\frac{1}{2}$
Dito. .... 3 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{2}$
Handel-Maatschappij. .... 4 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$
Nieuwe dito. .... 4 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$
Nieuwe dito 1837. .... 4 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$
Entrepôt-Bok. .... 4 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$	171 $\frac{1}{2}$
Oost-Ind. Leening. 4	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Dito. 5	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Aandeelen Kansb. 4	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$
Spoorweg Haarlem.	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$
Dito Rotterdam.	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$
FRANKR. Inschrijving G. B. 3	79	79	79	79	79	79	79	79	79
ENGLAND. Dito. 3	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$
SPANJE. Leening Ardoins. 5	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
Dito onbep. Stuk. 5	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
Passive.	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
Deferred.	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
Fransche Uitgestelde.	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
Engelsche dito.	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
PORTUGAL. Oblig. te Londen. 3	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
NAPELS. Certific. bij L. & C. 5	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Dito Falc. & Co. 5	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Dito te Londen. 5	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Aandeelen Tavolieres. .... 3 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
Dito te Parijs. .... 3 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
RUSLAND. H. & C. 1798, 1816. 5	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{1}{2}$
Dito 1828, 1829. 5	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Dito 1831, 1833. 5	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$
Oblig. te Londen. 5	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$
Dito te Hamburg. 5	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	97	96 $\frac{1}{2}$
Inschr. in Assign. 6	66	66	66	66	66	66	66	66	66
Certific. van dito. 6	66	66	66	66	66	66	66	66	66
POLEN. Aandeelen a fl. 300. .... f	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
Dito a fl. 500.	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
PRUISSEN. Dito R. 50.	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
Neg. Londen 1830. 4	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
OOSTENR. Aandeelen a fl. 100. .... f	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
Dito a fl. 250.	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$
Metaliek. 5	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
Dito. 3	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
Dito. .... 2 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
Dito te Londen. 5	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
Weenerb. Coll. & Co. 5	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
Dito. 4	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
N. Ween. Aand. fl. 500. .... f	100 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	101	101	101	101	101	101	101
DENEMARK. Oblig. te Londen. 3	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$
BRAZILIË. Dito dito. 5	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$
DARMSTADT Aand. bij loting. .... f	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 28 December.		
Consols op tijd 3 pCt. 91 $\frac{1}{2}$ à 92.	Holland. .... 2 $\frac{1}{2}$	52 $\frac{1}{2}$ à 53.
Echequer Bills. .... 45 à 47.	dito 5	99 $\frac{1}{2}$ à 100.
Bank. .... 203 à 204.	dito O.I. 5	98 $\frac{1}{2}$ à 99.
Brazilië. 5	Spanje Ard. 5	10 $\frac{1}{2}$ à 11.
België. 5	Deferred. .... 6 $\frac{1}{2}$	à 7.
Columbia 2 $\frac{1}{2}$ 6	Passive. 4	à 4 $\frac{1}{2}$.
Mexico. 6	Portugal. 5	29 $\frac{1}{2}$ à 30.
Peru. 6	dito 3	10 $\frac{1}{2}$ à 11.
Denemarken. 3	Rusland. 5	110.
Aangezien de berichten van Canada, alsmede de Luxemburgsche kwestie, minder ongunstig werden beschouwd, dan 11. Zaterdag, waren Consols bedien iets williger; doch, na 2 $\frac{1}{2}$ gedaan te zijn, blijft de prijs ten slotte 91 $\frac{1}{2}$, 92. De stand der Fondsenmarkt is op dit oogenblik zodanig, dat, wanneer geene gunstige tijden mochten aankomen, men alsdan tegen de rescontre geene rijzing te gemoet ziet. In Nederlandsche en Belgische Fondsen was de handel zeer levendig; evenwel hebben zich derzelver prijzen slechts weinig verbeterd. Van Zuid-Amerikaansche was eenige handel in Columbia, Brazilië, Mexico en Peru.		

PARIS, 27 December.

Inschrijving. .... 5 pCt. 108.05. Napels, Falc. .... 5 pCt. 97.50.

dito 3 " 78.90. Spanje Ard. .... 5 " 20 $\frac{1}{2}$.

Bank-Actiën. .... fr. 2537.50 ex d. Haïti. .... 5 " 370.

De Beurs was heden van weinig beteekenis, en zijn 3 pCt. de geheele Beurs 78.70 en 78.65 geweest; zelden zijn de speculanten zoo onzeker geweest, welke rigting de koers der rente, gedurende de liquidatie, nemen zal. Bank-Actiën zijn heden ex dividend verhandeld, hetzelfde is 60 francs. In Spaansche en overige Buitenlandsche gaat steeds weinig om.

Bij het sluiten der beurs zijn 3 en 5 pCt. plotseling gerezen, de eerste op 78.90 en de laatste op 108.05. Men schrijft deze rijzing toe aan de benoeming der Vice Presidenten van de kamer der gedeputeerden.

HANDELSBERIGTEN.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

BREMEN, 23 December.

Door gebrek aan scheepsruimte voor Amerika is er weinig in granen omgegaan, en zijn alleen circa 50 last Rigasche Rogge tot 65 Th. verkocht. De aanvoer was onbeduidend. 150 tonn. Riga Lijnzaad zijn tot 9½ Th. afgedaan. Raapolie ¼ Th. lager.

ANTWERPEN 29 December.

Inlandsche roode Tarwe minder gevraagd, is heden op 78 kilo tot f 8½ gedaan; ter verzending wordt witter, waarvan de kwaliteit gering is, op 74 kilo tot f 8½ aangeboden; moeijde roode Zeeuwsche wordt ter verzending gezocht, doch ontbreekt, de witte Zeeuwsche wordt op f 8½ in Entr. gehouden. Inlandsche Rogge geldt f 5½ à 5½ op 73 à 74 kilo. Inlandsche Garst meer aangeboden tot f 5½, Vriessche is met f 4½ à 5 betaald. Inlandsche Haver f 3½ à 3½, vreemde op fr. 12½ à 13 per 100 kilo's gehouden en op levering in het voorjaar op fr. 12½. Inlandsch Kool- en Lijnzaad stil, Noordsch Koolzaad wordt op f 10½ à 11 gehouden. St. Petersburg Lijnzaad wordt aangeboden tot f 10½, Riga's op 110, 112 tot f 9½ à 10. Riga Zaai-Lijnzaad f 23, bij partij zou men lager koopen. Hennepzaad f 6½ à 7. Raapolie wordt op f 48, Lijnolie op f 45 gehouden. In veiling zijn heden 1,600 heet. Lijnzaad, min of meer beschadigd, van fr. 11 tot fr. 14.75, 64 heet. Koolzaad, beschadigd, van fr. 13½ à 15½, en ongeveer 2,500 heet. Koolzaad van fr. 18 à 18 verkocht. 300 tonn. Zaai-Lijnzaad, van 1836, insgelijks in veiling, zijn niet verkocht.

Londen, 26 December.

Al de landmarkten in Engeland zijn in den loop der vorige week voor graan slap geweest, en de prijzen van alle soorten zijn lager. In Schotland zijn de prijzen van moeijde soorten Tarwe, Garst, Haver, staande gebleven, doch die der mindere soorten lager gegaan. In Irland zijn de prijzen van Tarwe 1/4, en die van Haver 6 dr. per barrel gedaald. In Tarwe onder slot is sedert 11. Maandag niets verkocht; doch de afzendingen naar Amerika gaan, doch meest voor rekening der eigenaars, drok voort.

ROUEN, 26 December.

Er is weinig handel geweest en daardoor is het moeijelijk de prijzen op te geven, voor het oogenblik schijnt er in den graanhandel een tijd van stilstand te zijn.

MARSEILLE, 23 December.

Onze graanmarkt blijft in dezelfde gesteldheid, evenwel gaat men voort met meer naar Spanje te verzenden, 4,500 charges zachte Odessa Tarwe, zijn op levering tot fr. 22.75 en fr. 23 per charge, of fr. 14.20 en fr. 14.40 per heet. Entr. verkocht. Onze voorraad is 30,000 charges Inlandsche en 20,000 charges vreemde Tarwe in Entr. — Volgens een ander bericht van dezelfde datum begonnen de prijzen van Tarwe te rijzen, vooral die der vreemde, ten gevolge der behoeften die in Romagna, in Egypte en in Noord-Amerika bestonden.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

BORDEAUX, 24 Dec.

SUIKER. Er is weinig in den loop der week in dit artikel omgegaan en slechts 77 vaten Martinique zijn tot vorigen prijs, dat is: fr. 50 voor de goede 4de soort, afgedaan. Onze voorraad bestaat in 900 vaten, 100 zakken Bourbon zijn van fr. 61 à fr. 63 verkocht.

KOFFIJ stil doch prijshoudend. Er is in den loop der week, meest ter consumtie, verkocht 126 balen Havana, 245 balen Haiti, 43 vaten en 81 balen Portorico en 43 vaten San Yago, laatste in veiling.

INDIGO. De vraag is min of levendig do h de prijzen onveranderd; 50 kisten Bengaalsch en 8 dito Madras zijn verkocht.

BREMEN, 23 Dec.

SUIKER. 1,150 kisten blonde Cuba zijn bij aankomst tot 7 gr. verkocht; verder zijn in veiling verkocht 100 kisten blonde en 37 kisten witte Havana. Geraffineerde Sniker prijshoudend, met weinig handel.

KOFFIJ, THEE, RIJST en KATOEN. Hierin is weinig of niets omgegaan. PEPPER. 250 balen zijn op speculatie tot 7½ gr. gekocht. CACAO. 120 balen Guacuil zijn tot 6 gr. afgedaan.

ANTWERPEN 29 December.

KOFFIJ. Slechts eenige balen zijn ter consumtie verkocht. KATOEN. Eene partij Mobile is, tot ongenoemde prijs, afgedaan. Voor dit artikel blijft goede vraag bestaan, doch de geringe voorraad belemmert den handel.

GENOOTSCHAP VAN AKKERBOUW IN DE OOST-INDIË.

Boven alle andere volken zien de Engelschen bij hunne handelspolitiek verre vooruit. Een treffend bewijs daarvan is de bekende emancipatie der slaven in hunne West-Indische koloniën, en de daarvoor aan de planters toegekende schadevergoeding. Waartoe zulk eene opoffering? Omdat bij eene vrije en beschaafde bevolking de behoeften grooter zijn, dan bij het klein getal planters, met hunne bijna niets van het moederland behoevende slaven. Hetzelfde geldt met betrekking tot Oost-Indië; men gaat daaromtrent van dezelfde grondbeginsels uit, en deswege is de werkzaamheid van het aanzienlijke genootschap voor den akkerbouw, aldaar, van zeer belangrijke staatkundige beteekenis. Dat genootschap heeft ten doel, de cultuur des lands aan te moedigen en den aanbouw van producten te bevorderen, waartoe het Gouvernement jaarlijks 10,000 Ropjen aan hetzelfde heeft bewilligd. Het volgende, dienaangaande, ontleenen wij uit de *Augsburger Allgemeine Zeitung*: De eerste zorg van het genootschap zal nu zijn om de cultuur van het katoen te verbeteren, daar het verbruiken van dat product, door alle gewesten met zulk eenen spoed toeneemt, dat daarvan nauwelijks genoeg kan gewonnen worden; hetwelk voor de Oost-Indië eene bron van onbegrensden rijkdom opent, wanneer dezelve in dat artikel met Amerika zullen kunnen wedijveren, gelijk zulks met de indigo heeft plaats gehad. Het Oost-Indische katoen was te kort om door spinnmachines bewerkt te worden, en daarom op de Europese markten weinig gezocht. De uitvoer van hetzelfde bepaalde zich dus alleen tot hetgeen naar China werd verzonden, waar het spinnen uit de hand in gebruik is, en bedroeg jaarlijks ongeveer 100 millioen ponden. Het genootschap deed proeven met katoen uit alle gewesten der aarde, en vond eindelijk de soort, onder den naam van *Georgia Upland* bekend, en in Peru te huis behoorende, het beste voor den Indischen grond geschikt. Het poogde daarom dat gewas zoo veel mogelijk te verbreiden, doch vond groote zwaarigheid, om de noodige hoeveelheid gezond zaad te bekomen; dan van tijd tot tijd is het, door medehulp van eenige handelshuizen te Liverpool, aan hetzelfde gelukt, daarvan eenen geregelden toevloed te verkrijgen, en dien over het geheele Schiereiland te verdeelen. De Indische landbezitters, welke zich eenen tijd lang tegen deze proefneming verzet hadden, zijn nu overal met den aanbouw van deze nieuwe en voordeliger soort begonnen. De Oost-Indische compagnie trachtte van hare zijde de zwaarigheid, welke de Hindoes maakten om het lange katoen van het zaad te zuiveren, uit den weg te ruimen, door het invoeren van het Amerikaansche zuiverings-werktuig, Sawgin genaamd; dan de oude Indische wijze van zuivering, door middel van voetrollen, heeft nog enkele verdedigers, en het is nog in geen deelen besteld, welke der beide wijzen van zuivering de overhand zal hebben. De uitvoer van katoen naar Engeland, gedurende het eerste jaar, is zeer aanzienlijk, maar dezelve zal zich in het tweede jaar nog veel meer ontwikkelen; wanneer de nieuwe soort zoo veel mogelijk is uitgebreid. De Engelsen hebben ook een aantal van Opper-Indië uitgestrekte plantaadjen daarvan aangelegd; de Parsen in Bombay en eenige andere pachters in Oude hebben eveneens aan-

zienlijke plantaadjen, en verspreiden de zaden wijd en zijd onder de inwoners.

Ook in andere opzichten zijn de werkzaamheden van het Oost-Indische Genootschap voor den Akkerbouw zeer belangrijk, en wel met betrekking tot

DE PLANTING VAN SUIKERRIET.

Het Indische Suikerriet is klein en niet saprijk. Zoolang de ongelijkheid der Engelsche tolleren voor de Oost-Indische Suiker geen uitzigt liet om met de West-Indische te wedijveren, kon er weinig mede gedaan worden, doch sedert deze groote verandering is uit den weg geruimd, hebben de bemoeijingen van het gezelschap, een veelbeteekenend gevolg gehad en beloven zeer voordelinge uitkomsten. Het genootschap heeft proeven genomen met suikerriet uit Mauritius, Jamaica, Peru, Manilla, China en Otaheiti, en de laatste soort de beste bevonden. Het heeft daarom deze soort in de plantentuin van Calcutta, Meerut-Saharumpur en in het bijzonder te Lucknou laten aankweken, om afzetsels te verkrijgen, ten einde dezelve uittebreiden, en de inlanders hebben gemakkelijker begrepen, hoe veel voordeel hun deze cultuur aanbiedt, daar het suikerriet van Otaheiti op denzelfden grond, en door middel van denzelfden handarbeid, een dubbel, ja dikwerf drievoudig, voordeel oplevert. Het is onbegrijpelijk, hoeveel suikerriet men in Indië niet alleen tot het koken van suiker, maar ook raauw gegeten, verbruikt, en het Otaheitische riet, wordt, daar het veel krachtiger en saprijker is, in dezelfde raauwen staat, ten gebruike voor desert, op alle markten getiger en tot hooger prijs verkocht, dan het inlandsche. Een Indische pachter, aan wien kapitein Sleeman in 1833, 40 afzetsels had gegeven, berigtte hem, in het volgende jaar, dat dezelve hem eene winst van 160 ropjen hadden opgebracht. De modeltuin in Jubalpur, bestrijdt al deszelfs onkosten, door de opbrengst van het riet, dat naar de markten gezonden wordt, en houdt daarbij nog eene aanzienlijke hoeveelheid over, om in de provincien te verdeelen; in geheel Oost-Indië, van Oude tot Bombay, breidt deze cultuur zich zeer snel uit, en het groote en vruchtbare dal van Nerbuddah, dat half Indië doorsnijdt, en hetwelk de inlanders als ongeschikt tot het voortbrengen van suikerriet beschouwden, is thans met plantsoenen van Otaheitsch riet bedekt. Dit riet is daarenboven zeer voordelig door deszelfs langen duur, en de planten, welke in het jaar 1827 gezet werden, hebben in 1836 eenen even rijken oogst uitgeleverd, als in het eerstgenoemde jaar. De cultuur breidt zich in Assam, hetwelk vroeger eene ellen-dige soort van suiker opleverde, in de Radschputische Staten, in Mysore, om kort te gaan, naar alle deelen van het Schiereiland uit, en bij de groote verligting, welke het afschaffen der transitoregten, aan het vervoer van suiker schenkt, is het buiten allen twijfel, dat Indië binnen weinige jaren de benoodigde hoeveelheid suiker aan Engeland leveren zal.

Ook tot andere artikelen van uitvoer heeft het genootschap deszelfs werkzaamheden uitgestrekt, als: zijde, rijst, thee, sago enz.

Het is bewonderenswaardig, dat de *Caoutchouc Compagnie* te Londen, zich aan hetzelfde heeft gewend, en aardden vormen van flesschen en schoenen uit Para in Brazilië gezonden, waarover de elastique gom zou worden gevormd. Dezelfde compagnie loofde te gelijk eene premie uit van 50 Lst. voor het eerste centenaar (Indische) Caoutchouc, dat in Londen zou worden ingevoerd. Het gevolg daarvan was, dat reeds in het volgende jaar eene aanzienlijke verzending van dat artikel van hier plaats had, en bij het snelle vermeerderen van het verbruik dezer stoffen in Europa, behoeft men niet te duchten, dat de markt overvoerd zal worden. Het genootschap voor den akkerbouw heeft vertakkingen in Madras, Bombay, Bagalore, Bheerboom, Meerut, Lucknou, Houghly, Saharumpur, Jubbalpur, Allahabad enz.; en deszelfs invloed breidt zich niet alleen in Indië maar ook in de omliggende landen, dagelijks, meer en meer uit. Ook naar Singapur en Birma heeft het zaden gezonden en de Engelsche gezant te Amerapura, de overste Burney, kan niet genoeg de weldaden roemen, welke het genootschap aan het Birmanische rijk heeft bewezen. Het getal van de inlandsche medeleden des genootschaps groeit dagelijks aan, en daar elk lid uit den tuin van hetzelfde zaden onder den inkoopsprijs ontvangt, zoo vormt elk hunner een nieuw brandpunt, tot het daarstellen van nieuwe culturen. De handelingen van het genootschap worden voor rekening van hetzelfde in de Engelsche en Bengaalsche taal gedrukt, en ofschoon van de exemplaren in laatstgemelde taal weinig verkocht wordt, zoo gaat het toch immer daarmede voort. De regering heeft de zaden, welke het invoert van inkomende regten ontheven, en deszelfs brieven vrijheid van port toegestaan. De geldmiddelen van het genootschap zijn in goeden staat, en het algemeen belang, hetwelk Europeanen en inlanders in deszelfs pogingen stellen, belooft aan hetzelfde eene onbepaalde uitbreiding. Het is intusschen niet meer dan billijk, dat Engeland, hetwelk Indië van deszelfs fabrieken beroofde, hetzelfde eene markt voor deszelfs ruwe voortbrengselen opent, en de mededinging der Oost-Indische met de West-Indische producten kan voor den handel en de fabrieken van Engeland, niet dan hoogst voordelig zijn.

Wanneer men nu overweegt, wat hier in weinig jaren is gedaan, wat aan de Kaap de Goede Hoop, en in het bijzonder in Australië is bewerkt en voorbereid, en dat het boven aangehaalde grondbeginsel van Engeland, ook reeds in de Hollandische koloniën tot maatstaf aangenomen, zonder twijfel, meer en meer als het meest gepaste voor het moederland en de koloniën zal erkend worden. Wanneer men daarbij, in zijne verbeelding, eenen blik op den Aardbol werpt, zich het uitgestrekt gebied van de verzengde luchtstreek in Asia, Afrika en Amerika voor den geest brengt, en eindelijk overweegt, hoe men overal zich meer dan ooit op den akkerbouw begint toe te leggen, en welke onafzienbare gronden nog onbebouwd zijn, waar digte bosschen, van voor eeuwen her, de stralen van het zonnelicht weeren, of woeste dieren, van allerhande soort, de niet door menschen bewoonde vlakten koorkruissen; dan rijst als van zelve de gedachte, dat eens, en misschien is dat tijdperk zoo verre niet meer verwijderd, die gewesten eenen grooteren overvloed van keerkrings-gewassen, van allerlei aard, zullen voortbrengen, als het kleine Europa, ja geheel het noorden, in staat zal zijn te verbruiken. Over de waarschijnlijke gevolgen van zulk eene onevenredigheid, zullen wij bij eene volgende gelegenheid onze beschouwingen mededeelen.

Het bovenstaande uit een geacht Duitsch blad overnemende, mogen wij niet in gebreke blijven, onze lezers opmerkaam te maken, dat het daarin aangevoerde, door eene bijzon-

dere onderneming, in de Engelsche Oost-Indië bewerkstelligd, in Nederlands Indië geenszins is nagevolgd, maar reeds voorlang door het Nederlandsch gouvernement daargesteld, en niet slechts even zulke goede, maar zelfs nog meer gewenschte vruchten voortbrengt.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op Woensdag 3 Januarij 1838, 's morg. 10 ure op het Raadhuis te Oss, ongeveer één uur van de Maas: De bestrating der lijweden in dezelfde gemeente, volgens bestek en conditiën, ter lezing liggende op het Raadhuis voorn.

Advertentiën.

(No. 119.) Door den noodlottigen brand, die in den vroege morgen van 28 December l. l. heeft plaats gehad, zijn vooral de drie broeders JACOT in eenen hoogst ongelukkigen toestand gestort, vermits zij, behalve hunne bezittingen en vooruitzichten voor de toekomst, ook hunne moeder en drie volwassene zusters verloren hebben. De ondergeteekende, die ooggetuige van deze buitengewone ramp geweest is, neemt de vrijheid, om de voornoemde drie broeders JACOT aan de menschlievendheid zijner Stadgenooten aanbevelen en verbindt zich gaarne, om van de weldadige giften, die hij door inschrijving of langs andere wegen ontvangen mogt, later een behoorlijk verslag af te leggen, ten einde de edelmoedige gevers met den uitslag der zaak bekend te maken.

AMSTERDAM
30 Dec. 1837.

DOCTOR SURINGAR.
Warmoesstraat tegenover de wijde
Kerksteeg No. 150.

(120) De Ondergeteekende brengt bij dezen ter kennis van zijne geëerde Begunstigers, dat hij ontvangen heeft eene uitmuntende lading Texelsche, Frisvangers en Zeeuwsche KOROESTERS, dito Engelsche, die in de putten van Zierikzee gespeend zijn; eene partij extra mooie Spaansche CASTANJES en Zeeuwsche AARDAKERS, opregte Engelsche BOK-KING en SPROT, nieuwe WINTER-ZALM, Bergsche ANSJOVIS, zoete CHINA'S-APPELEN en CITROENEN, Curaçaosche LIMOEN- en CITROENSAP, fijne rollen STOKVISCH, alsmede fijne Engelsche BIEREN.

A. VAN LAAR.
Kalkersstraat bij den Dam, No. 241.
TE AMSTERDAM.

(121) Magazijn van Forte-Piano's, Guitaren, enz.

Daar met Nieuwejaar misschien het nieuwe Tarief van inkomende regten in werking gesteld zal worden, en ook buitenlandsche Instrumenten eene verhooging ondergaan zullen, ben ik zoo vrij, mijne geëerde begunstigers te verwittigen, dat ik tot dat tijdstip nog zonder prijsverhoging verkoopen zal: excellent Leipzig-, Dresder- en Engelsche FORTE-PIANO'S, met en zonder Metallike Plaat, Weener Concert Patent VLEUGEL GUITAREN, enz.

J. L. BULL,
Koningsplein, No. 15.

(122) BERIGT VOOR DAMES. MAGAZIJN VAN SHAWLS van Parijs, Lyon en Nimes.

De ondergeteekende, belast met commissiën van verschillende FRANSCHE FABRIEKEN, heeft de eer aan de Dames te berigten, dat hij gemagtigd is om te verkoopen:

TEGEN FABRIJKSPRIJS,

Eene uitmuntende verzameling SHAWLS, van de beste soorten, van 3 tot 200 Gulden, en eene groote partij

ZIJDEN STOFFEN,

Zoo als echte Lyonsche Zijde, Persiennes, Poult de Soie, gros de Naples, Marcelines, rijke Écharpes, Colliers, enz, enz.

TEGEN VASTE PRIJZEN.

De uitstalling heeft dagelijks plaats, slechts voor korten tijd, in het logement het Wapen van Bern, op het Spui, te Amsterdam.

PEPPEL.

(123) Bij den Boekverkooper H. J. POELDEERS, Pijpenmarkt No 14 alhier, wordt heden uitgegeven:

EENIGE WOORDEN

OVER DE

DOODSTRAF.

Dit Werkje kan niet in Commissie verzonden, maar moet voor Rekening ontboden worden.

Schouwburgen, Concerten, EN PUBLIEKE VERMAAKELIJKHEEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag 1 Januarij 1838: GIBSBRECHT VAN AEMSTEL, Treurspel in 5 bedrijven, door J. van Vondel; en na hetzelfde: DE BAULOFT VAN KLOUIS EN ROOSJE, Kluchtspel met Zang en Dans, waarin de Heer J. van der Linden, in het karakter van Thomas-vaer, eenen door den Heer M. Westerman vervaardigten Nieuwjaarswensch zal voordragen.

Ten Zes ure op het Tooneel.

Verwacht op Woensdag den 3 Januarij 1838: Eene herhaling van de beide bovenstaande Stakken, en op Zaterdag den 6 Januarij 1838: Ter Feestviering van het Tweehonderdjarig bestaan van den Amsterdamschen Stads Schouwburg: GIBSBRECHT VAN AEMSTEL, Treurspel in vijf bedrijven door J. van Vondel; met ouverture, tusschenbedrijven en kooren, Muzijk van den Heer A. Bertijn, en nieuwe Decoratiën door den Heer J. E. de Vries, en na hetzelfde: VONDELS DROOM, door den Heer Mr. J. van Lennep, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone Kunsten. Muzijk van den Heer J. G. Bertelman, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone Kunsten, Lid der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten en onderwijzer aan de Koninklijke Muzikschool alhier; gemonteerd door den Balletmeester A. P. Volus van Hanne, nieuwe Decoratiën door den Heer J. E. de Vries, en nieuwe Kostumes.

THEATRE FRANÇAIS.

No. 44 de l'Abonnement.

Mardi 2 janvier 1838: L'AMBASSADRE, Opéra-Comique en 3 actes, d'Auber. Précédé de: LE DÉMON DE LA NUIT, Comédie-Vaudeville en 2 actes de Scribe. On commencera à 6½ heures.

Avis: La représentation de ROBERT LE DIABLE, annoncée pour le Lundi 1er Janvier, est remise au Samedi 6, à cause des répétitions de LA JUIVE.

DEUTSCHES THEATER, In der Amstelstrasse.

Montag den 1 Januar 1838: PROLOG, gesprochen von Herrn Rennert. Hierauf: (zum siebenten Male) DIE NACHTWANDLERIN. Grosse Romantische Lyrische Oper, in 4 Acten. Musik von Vincent Bellini.

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Voorwer, N. Z. Voorburgwal, No 165, und J. D. Gerner, Muiderplein, No 53, wie auch an der Theater-Casse à 40 Cents zu haben.

GEDRUKT BIJ A. ZWEEBAARD.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK BEZORGER EN DIRECTEUR.